

Zıtlıkların Ahengi

– AYDIN UZKAN · 26 Nisan 2026

İnsan ruhu, uçurumun kenarında çiçek açan bir dağ lalesi gibi, varlığını her zaman karşıtının gölgesinde tanımlar. Zihnimizin derinliklerinde, biri olmadan diğerinin anlam kazanması imkansızdır. Zira mutlak beyazın içinde körleşen göz, ancak siyahın müdahalesiyle şekilleri seçmeye başlar.

Varlığımızın temel taşı, bu ikiliklerin bitmek bilmeyen dansıdır. Zihnimiz, bir yandan sükunetin dingin sularında yıkanmak isterken, diğer yandan fırtınanın o vahşi ve yaratıcı yıkımına hasret duyar. Bu bir çelişki değil, evrensel bir dengedir. "Dünya, sadece siyah ve beyazın değil, o iki rengin birbirine karışırken oluşturduğu o gri ve karmaşık ahengin üzerinde döner." der Hakan Günday.

Hayatta her şey zıddıyla kaim. Kötülük ve kötü insanlar olmasaydı, iyilik ve iyilerin kıymeti bilinir miydi? Ölüm olmasaydı yaşam bu kadar anlamlı ve değerli olur muydu? Acının derinliklerinde kaybolmayan, huzurun ne demek olduğunu anlayabilir miydi? Matt Haig "Işık, sadece karanlığın olduğu yerde kendini belli eder" diyerek bu ahenge vurgu yapar.

Doğa da bu ahengin en saf örneğidir. Kışın sertliği, baharın narin uyanışını hazırlar. Fırtına toprağı sarsar, ardından gelen sessizlik yeni bir başlangıcın kapısını aralar.

Hayatın her parçası, zıtlıkların enfes bir armonisidir. Bu armoni, karşıt özelliklere sahip unsurların birbirini tamamlaması ile bir denge oluşturur. Bu kavram, felsefede zıtların birliği, Taoizm'de Yin ve Yang olarak ifade edilir.

Ruhun mimarisi, zıt kutupların birbirini itmesiyle değil, bu gerilimin yarattığı o muazzam enerjiyle ayakta

kalır. Çünkü insan, sadece iyi ya da sadece kötü değildir. Birbiriyle konuşmayan iki uçurumun arasında asılı kalmış bir köprüdür.

İnsanın iç dünyasında da zıtlıklar bir çatışma değil, bir denge arayışıdır. Korku cesareti doğurur, kırılabilirlik gücü besler. Kalp hem sevmeyi hem vazgeçmeyi bilir; biri olmadan diğeri eksik kalır. İçimizdeki karanlık, ışığın değerini öğretir; ışık ise karanlığın sınırlarını çizer. Bu yüzden insan, çelişkilerinden kaçtıkça değil, onları kuckladıkça bütünleşir.

Bir yanımız ışığa koşarken, diğeri yanımız gölgede kalmak ister. İçimizdeki bu çift yönlü akış, bizi hem inşa eder hem de parçalar

İnsan, kendi içindeki cellatla kurbanın aynı masada oturduğu gizemli bir şatodur. Hiç nefret etmemiş bir kalbin sevgisi, derinlikten yoksun bir su birikintisi gibidir. En büyük affedişler, en derin kırgınlıkların küllerinden doğar. Ruhun olgunlaşması, bu içsel savaşın galibi olmak ta değil, tarafları barıştırabilme becerisinde saklıdır.

Bazı insanlar zıtlıkları bastırmaya çalışarak sadece güçlü görünmeye ve sadece mutlu kalmaya çabalar. Oysa bastırılan her duygu, bir gün daha sert bir şekilde yüzeye çıkar. İnsan, kendi içindeki karanlığı kabul etmeden aydınlanamaz. Kabul, zıtlıkların en sessiz uzlaşmasıdır.